

2015 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

JĘZYK POLSKI

Rašymas

Wypracowanie

Pagrindinė sesija

4 czerwca 2015 roku

Czas trwania – 2 godz. 30 min.

WSKAZÓWKI:

- Podane są propozycje 3 różnych prac pisemnych. Możliwe do wyboru wypracowania różnią się nie tylko tematem, lecz również formą gatunkową, a także elementami sytuacji (tj. odbiorca, nadawca, cel wypowiedzi, czas, kontakt oficjalny / nieoficjalny itp.). Sam **wyberz** sobie **jeden wariant** wypracowania (zadanie 1., 2. lub 3.).
- Podczas pisania wypracowania zwróć uwagę na obowiązujące elementy, wyróżnione pogrubionym drukiem. Przestrzegaj tematu oraz wymagań formalnych, dotyczących wybranej formy gatunkowej tekstu i elementów sytuacji.
- Kartki papieru do pisania na brudno i na czysto muszą być opatrzone pieczęcią szkoły. Na pierwszej stronie napisz swoje imię, nazwisko i temat wypracowania. Objętość pracy: 1–1,5 strony A4 (250–350 wyrazów). Zaznacz kreską granicę 250 wyrazów.
- Pisz czytelnie wiecznym piórem lub długopisem (kolor atramentu lub wkładu – ciemnoniebieski).
- Nie używaj korektora.
- Po zakończeniu pracy (lub po upływie czasu) oddaj komisji brudnopis i czystopis.

Powodzenia!

Zadanie 1.

Kazimierz Wierzyński¹

KUFER

Marii Dąbrowskiej

Na strychu śpi mój powrót
Kufier blachą okuty, walizy,
Cała moja ojczyzna,
Paszporty, obywatelstwa,
Emigracyjne wizy.

Kufer, mój wielki majątek,
Którego tutaj mam bronić,
Normalny nieszczęścia początek
I obłąkany koniec. (...)

Psie wycie za moją ziemią karpacką
Spazm², do którego wstyd mi się przyznać –
I przeprowadzka za przeprowadzką
Z Ameryki do Europy,
Z Europy do Ameryki,
Kufier na plecach,
Schodzone stopy,
Ojczyzna. (...)

(z tomu „Kufier na plecach”, 1964)

Skomplikowane dzieje historyczne były dla wielu ludzi powodem emigracji. Tułaczy los stał się udziałem wybitnych twórców, m. in. A. Mickiewicza, J. Słowackiego, F. Chopina, K. Wierzyńskiego, Cz. Miłosza.

Po zapoznaniu się z wierszem K. Wierzyńskiego **zastanów się nad losem** ludzi literatury i sztuki, którzy żyli i tworzyli na emigracji. **Rozważ**, jaki był **ich stosunek do ojczyzny**. Jak **wpłynął on na ich twórczość**, w której dominowały dwa motywy: patriotyzm oraz nostalgia za krajem? Możesz również **przywołać bohaterów literackich**, którzy z różnych powodów znaleźli się na obczyźnie, lub **przyczyć relacje innych znanych Ci ludzi**, którzy doświadczyli losu emigranta.

Napisz rozprawkę na temat:

*„Będziemy razem nie mieć domu” (K. Wierzyński).
Emigranci i emigracja – temat zawsze aktualny*

FORMA WYPRACOWANIA – rozprawka.

TEMAT – „Będziemy razem nie mieć domu” (K. Wierzyński). Emigranci i emigracja – temat zawsze aktualny.

CEL – ukazanie blasków i cieni emigracji na przykładzie losów twórców literatury i sztuki oraz bohaterów literackich, którzy z różnych powodów zmuszeni byli opuścić ojczyznę.

¹ Kazimierz Wierzyński (1894 – 1969) urodził się w Drohobyczu na Podkarpaciu. Od momentu wybuchu II wojny światowej mieszkał na emigracji. Kilkadziesiąt lat spędził w USA. W 1965 roku powrócił do Europy. Zmarł w Londynie.

² Spazm – mimowolny bolesny skurcz mięśni.

Zadanie 2.

Nie ulega wątpliwości, że środki masowego przekazu wywierają wpływ na nasze życie, ponieważ radio, telewizja, prasa i Internet stały się nieodłącznym elementem naszej codzienności. **Media pełnią różne funkcje:** dostarczają nam informacji o tym, co się dzieje na świecie, wiedzy na różny temat, taniej sensacji, kształtują nasze poglądy, czasami przenoszą nas w krainę marzeń lub dostarczają rozrywki.

Przyjrzyj się podanym nagłówkom prasowym, **zastanów się, jaka treść** pod nimi się kryje i **jak ona może oddziaływać** na czytelników.

Ostra Brama – znana i nieznana

Wyniki wyborów prezydenckich w Rumunii

Polska wygrała z Gruzją!

Ebola zaatakowała stolicę Nigerii

Niespodziewana zima sparaliżowała całą Amerykę

I ty możesz być piękniejsza

Po reformie oświatowej: gorzej zamiast lepiej

Wykryto machinacje firm taksówkarskich

Jak wychować geniusza?

Zagadka katastrofy boeinga

Rok Smoka powitał nas drakońskimi cenami

Niebywałe! Leonardo DiCaprio woli pieniądze od żony!

Napisz rozprawkę na temat:

Jaki wpływ na nasze życie i poglądy mają środki masowego przekazu?

W rozprawce **przedstaw, jakie funkcje** spełniają środki masowego przekazu, **ukaz sposoby oddziaływania ich na odbiorców**, a w celu uzasadnienia swojego zdania **odwołaj się do konkretnych gazet, czasopism i portali internetowych, audycji radiowych i telewizyjnych**.

FORMA WYPRACOWANIA – rozprawka.

TEMAT – Jaki wpływ na nasze życie i poglądy mają środki masowego przekazu?

CEL – ukazanie różnych funkcji środków masowego przekazu i sposobów ich oddziaływania na odbiorców z odwołaniem się do konkretnych przykładów z prasy, radia lub telewizji.

Zadanie 3.

Napisz list do koleżanki / kolegi. Opowiedz w nim o niedawno oglądanym przez Ciebie polskim filmie, który zrobił na Tobie duże wrażenie, i zachęć do obejrzenia go. Początkowo **podaj** w liście **ogólne informacje** o tym filmie, np. tematykę, czas i miejsce akcji, nazwisko reżysera. Następnie **wymień głównych bohaterów i aktorów**, którzy wcielili się w ich role, oraz **ocień, czy przekonująco je odtworzyli**. W końcu **wyraż swoją opinię** o filmie i zachęć koleżankę / kolegę do jego obejrzenia. Uargumentuj, z jakich względów (poznawczych, emocjonalnych, estetycznych) warto go obejrzeć.

Nie zapomnij o przestrzeganiu formy listu.

FORMA – list.

ODBIORCA – Twój rówieśnik.

CEL – prezentacja wybranego filmu polskiego, wyrażenie swojej opinii o nim i zachęcenie do jego obejrzenia.